

ПРАВИЛА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЗВЕНТО ЗА КОНТРОЛ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите правила уреждат условията и реда за извършване на контролни дейности от Звеното за контрол по отношение на всички проектни предложения, както и на проектите по Националния иновационен фонд (НИФ), инициативата Еврика/програма Евростарс по време на тяхното изпълнение.

Чл.2. Контролната дейност, която извършва Звеното за контрол, подпомага ръководството на Изпълнителната агенция за насърчване на малките и средните предприятия (ИАНМСП, Агенцията) при реализирането на поставените от него цели и осигурява проверка и анализ на дейностите и процесите, чиято реализация ще доведе до постигане на мисията, набелязаните цели и желаната визия на Агенцията.

Чл. 3. При извършването на дейностите по контрол на проекти, Звеното за контрол се ръководи от изискванията на действащите Европейски нормативни актове, включително Решение № 553/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15.05.2014 г., Регламент (ЕО) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г., националните нормативни и подзаконовни актове, включително Правилата за управление на средствата на националния иновационен фонд (ПУСНИФ), Процедурата за административно и финансово отчитане на проекти по отношение на Националния иновационен фонд и Наръчник за изпълнение на дейностите по съвместна инициативата Еврика/програма Евростарс.

II. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

Чл.4. (1) Звеното за контрол на фонда е постоянно действащ независим орган, който се състои от трима редовни членове.

(2) Съставът на звеното за контрол се състои от трима одитори, които следва да имат необходимия опит и квалификация във връзка с изпълнението на техните отговорности. Одиторите се избират след проведен публичен конкурс за избор на одитори, проведен от Изпълнителния орган.

(3) Съставът на звеното за контрол на фонда се определя за всяка конкурсна сесия на НИФ и утвърждава от УС на Фонда.

(4) Звеното за контрол извършва проверка на оценката на проектните предложения/мониторинга на проектите и дава мотивирано становище до председателя на УС на НИФ, изпълнителния директор на Агенцията и Секретариата за законосъобразното приложение на правилата при извършването на оценката/мониторинга и дава препоръки за отстраняване на допуснатите нарушения.

(5) След изготвяне на списъка с проектите, отстранени на етап административно съответствие и допустимост, същият се предоставя на Звеното за контрол за извършване

на проверка за законосъобразност на извършената оценка. В срок до 5 работни дни Звеното за контрол извършва проверка на основанията за отстраняване на 100% от тези проекти като изготвя доклад, съдържащ резултатите от проверката. Докладът се предоставя на изпълнителния директор на Агенцията. В случай на констатирани препоръки от Звеното за контрол с указания за отстраняването им, изпълнителният директор на Агенцията препраща доклада на оценителите за отстраняване на допуснатите пропуски, като определя срок, който не може да е по-дълъг от 5 работни дни.

(6) След изготвяне на окончателното класиране на проектите, същото се предоставя на Звеното за контрол за извършване на проверка за извършената оценка. В срок от 2 работни дни от получаването на списъка, Звеното за контрол изготвя извадка на случаен принцип, която включва от 50% до 75 % от всички проекти, отпаднали на техническа, икономическа и финансова оценка, и от 50% до 75% от проектите, които са класирани, но няма възможност за финансиране, както и 100 % от всички одобрени за финансиране проекти. В срок от 5 работни дни след изготвяне на извадката Звеното извършва проверка за законосъобразност на извършената оценка, като изготвя доклад, съдържащ резултатите от проверката. Докладът се предоставя на изпълнителния директор на Агенцията. В случай на констатирани препоръки от Звеното за контрол с указания за отстраняването им, изпълнителният директор на Агенцията препраща доклада на оценителите за отстраняване на допуснатите пропуски, като определя срок, който не може да е по-дълъг от 5 работни дни.

(7) При поискване от страна на изпълнителния директор на Агенцията/УС на НИФ, Звеното за контрол извършва проверка за законосъобразност на осъществения мониторинг на проектите от страна на Звеното за оперативно управление на Фонда, като предоставя на изпълнителния директор на Агенцията доклад, съдържащ резултатите от извършената проверка и дава препоръки за отстраняване на констатираните пропуски и/или предприемане на корективни действия.

(8) Звеното за контрол осъществява контрол по предоставянето на държавна помощ и възстановяването на помощта, както и по всички произтичащи задължения от Закона за държавните помощи и Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи.

(9) За дейността си членовете на Звеното за контрол на фонда имат право на възнаграждение, което се изплаща от бюджета на Фонда. Възнаграждението се определя след получаване на проектните предложения, с решение на УС на НИФ по предложение на изпълнителния директор на Агенцията. В решението за всяка конкурсна сесия се посочва максималният размер, до който може да достигне възнаграждението на всеки член от Звеното за контрол и критериите за изчисляването му, съобразявайки се с общия брой проектни предложения, които са постъпили за съответната конкурсна сесия.

III. ОБХВАТ НА КОНТРОЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ, ОСЪЩЕСТВЯВАНИ ОТ ЗВЕНОТО ЗА КОНТРОЛ

Чл.5. (1) Звеното за контрол осъществява текущ и последващ контрол.

(2) Текущият контрол се извършва:

1. По време на извършване на административна, техническа, икономическа и финансова оценка на проектни предложения, чрез:

1.1. Проверка на място при самото извършване на административна, техническата и икономическата оценка и финансовата оценка на бюджета на проектните предложения от съответния експерт;

1.2. Проверка на място при самото извършване на техническия и финансовия мониторинг от съответния експерт от ИАНМСП;

1.3. Проверка на проектите на писма за допълнителните документи при извършване на административната оценка и техническия и финансовия мониторинг;

1.4. Проверка на формулярите за административна, техническата и икономическата оценка и финансовата оценка на бюджета на проектните предложения преди тяхното финализиране от съответния експерт;

1.5. проверка на проектите на финансовите анализи от експерт-финансите, преди тяхното финализиране.

1.6 проверка на самото извършване на проверка на документите за сключване на договора по НИФ.

2. При наличие на основателни съмнения за достоверността и автентичността на документ, когато същият е представен в копие, Звеното за контрол има право да изиска от съответния бенефициер предоставянето на оригинала на документа.

(3) Последващият контрол се извършва:

1. След приключила проверка за административно съответствие на всички или част класираните и некласираните проектни предложения;

2. След приключила техническа, икономическа и финансова оценка на проектните предложения, извършено класиране на проектите и преди изготвяне на доклада на Секретариата до изпълнителния директор, на всички или част от класираните и некласираните проектни предложения;

3. В случаите, когато Звеното за оперативно управление на фонда (ЗОУФ) предлага за одобряване субсидия за изпълнението етап в размер на по-малко от 80 % от размера на отчетената субсидия за същия етап, Звеното за контрол задължително дава становище до изпълнителен директор;

4. При поискване от председателя на Управителния съвет (УС) на НИФ, изпълнителният директор или Секретариатът, в определените в Правилника за оценка на проектните предложения и Процедурата за административно и финансово отчитане на проекти по НИФ случаи. В тези случаи Звеното за контрол дава мотивирано становище до председателя на УС, изпълнителния директор и Секретариата за законосъобразното приложение на правилата в извършването на оценката/мониторинга и препоръки за отстраняване допуснатите нарушения.

(4) За извършване на проверките, членовете на Звеното за контрол имат право на достъп до подаваната и изготвена документация при и/или по повод извършваната оценка/мониторинг.

Чл.6. Извършените проверки от Звеното за контрол включват изразяване на становище относно:

а) пълно, вярно и точно документиране в изготвените образци на документи на действията по извършване на административна, техническа, икономическа и финансова оценка на проектните предложения по НИФ в съответствие с разпоредбите на ПУСНИФ

и съпътстващите ги актове;

б) пълно, вярно и точно документиране в изготвените образци на документи на действията по отчитане на проекти в изпълнение по НИФ, инициативата Еврика/Програма Евростарс при извършване на технически и финансов мониторинг на всеки етап и оценяването им в съответствие с разпоредбите на ПУСНИФ и съпътстващите ги актове.

в) законосъобразността на действията по администриране на проектните предложения и тяхното съответствие с изискванията на ПУСНИФ и съпътстващите ги актове;

г) пълно, вярно, своевременно и надлежно документиране на дейностите по извършване на административната, техническата, икономическата и финансова оценка на проектните предложения;

д) законосъобразността на действията по отчитането на проекти в изпълнение на НИФ, инициативата Еврика/програма Евростарс, извършване на технически и финансов мониторинг на всеки етап и тяхното съответствие с изискванията на ПУСНИФ, Наръчник за изпълнението на дейностите на инициативата Еврика/програма Евростарс и съпътстващите ги актове;

е) пълно, вярно, своевременно и надлежно документиране на дейностите по отчитането на проекти в изпълнение на НИФ, инициативата Еврика/програма Евростарс и извършване на технически и финансов мониторинг на всеки етап.

Чл.7. (1) Когато контролът включва проверка на извадков принцип, видът на извадката се формира по преценка на членовете на Звеното за контрол, като същата се формира по метода на статистическите извадки или по метода на нестатистическите такива.

(2) Статистическата извадка се построява по начин, така че на всеки елемент от цяла популация да бъде дадена еднаква възможност за проверка.

(3) При нестатистическата извадка, решението кои точно позиции от популацията да попаднат за тестване зависи от професионалната преценка на състава на Звеното за контрол.

(4) Избраният от проверяващия екип метод на формиране на извадката се описва в доклада от проверката.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА КОНТРОЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ

Чл.8. (1) По време на извършване на оценка за административно съответствие и допустимост, техническа и икономическа оценка и финансова оценка на бюджетите на проектните предложения, по искане на Звеното за контрол, се предава поисканата документация с приемо- предавателен протокол за извършване на проверка. С приоритет се разглеждат отстранените проектни предложения и основанията, на база на които са определени за недопустими.

(2) След извършения преглед, документацията се връща с приемо-предавателен протокол и подписан контролен лист за резултатите от извършената проверка.

(3) Преди да бъде представен протоколът за класиране на проектните предложения за решение от страна на УС, Звеното за контрол представя на изпълнителния директор

доклад от извършените проверки по предходните алинеи.

Чл.9. (1) По искане на Звеното за контрол, след получаване в Агенцията на заключение за етап от независим експерт, отговорен за технически мониторинг на проект в изпълнение, проектният координатор заедно с представения технически отчет на бенефициера ги предава с приемо-предавателен протокол за проверка.

(2) По искане на Звеното за контрол, след приключил финансов мониторинг за етап и изготвен финансов анализ, финансовият координатор, предава финансовия отчет заедно с изготвения финансов анализ и оформен приемо-предавателен протокол за проверка.

(3) В случаите, когато одобрената субсидия за изпълнението на етап от съответен проект, е в размер по-малък от 80 % спрямо размера на отчетената субсидия за същия етап и проект, ЗОУФ по своя инициатива, представя на Звеното за контрол финансовия отчет заедно с изготвения финансов анализ и оформен приемо - предавателен протокол за проверка.

(4) След прегледа на документите от Звеното за контрол, същите се връщат на проектния координатор и/или на финансовия координатор на съответния проект с оформен приемо - предавателен протокол.

(5) По преценка на Звеното за контрол може да се извърши проверка на извършения технически и финансов мониторинг на последен етап от изпълнението на даден проект.

V. ДОКУМЕНТИРАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ, ОСЪЩЕСТВЯВАНА ОТ ЗВЕНОТО ЗА КОНТРОЛ

Чл.10. (1) Резултатите от контролните дейности, извършвани от Звеното за контрол се документират в контролни листове за проверка на отделно проектно предложение или технически и финансов отчет. Резултатите от отделните контролни листове се обобщават в доклад. Към доклада могат да бъдат прилагани анализи или справки, съставени от проверяващия екип при проверката.

(2) При обективна невъзможност на член от състава на Звеното за контрол да подпише доклада, посочен в предходната алинея, поради ползване на законоустановен отпуск или командировка, тези обстоятелства се посочват в доклада.

Чл.11. (1) Документът с резултатите от контролните дейности се адресира до изпълнителния директор, с копие до ръководителя на ЗОУФ и председателя на Секретариата.

(2) Предназначението на доклада е:

а) да се информира ръководителя на проверената дейност/процес за резултатите от извършената проверка;

б) да се даде оценка на състоянието на проверената дейност/процес, като се изрази независимо обективно мнение за ефективността на контролните механизми, гарантиращи спазването на принципите за законност, добро финансово управление и прозрачност;

в) да се дадат препоръки за подобряване на системата за финансово управление и контрол, с цел отстраняване на установените грешки, слабости и недостатъци.

Чл.12. След резолюцията на изпълнителния директор върху документа с резултатите от извършената проверка, резолюцията се свежда до знанието на ръководителя на ЗОУФ и председателя на Секретариата за предприемане на последващи действия.

Чл.13. (1) В срока, указан с резолюцията на изпълнителния директор, на база предоставената информация от проверката на Звеното за контрол, съответният експерт /проектен координатор, финансов координатор/ или независим експерт, отговарящ за мониторинга на определен проект, отстранява пропуските и несъответствията. Корекциите се отразяват в съответните документи, подлежащи на съставяне, съгласно Процедурата за административно и финансово отчитане по НИФ и Наръчника за изпълнението на дейностите на инициативата Еврика/програма Евростарс.

(2) Изготвените документи по ал.1 се съгласуват по реда, определен с Вътрешните правила за документооборота в Агенцията, с което се извършва поетапна проверка на изпълнението на препоръките от проверката на Звеното за контрол и се предоставят за утвърждаване от Изпълнителния директор.

(3) При констатирани нарушения, попадащи в обхвата на определението за „нередност“ същите се документират съгласно разпоредбите на Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

VI. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ЗВЕНОТО ЗА КОНТРОЛ

Чл.14. (1) Членовете на Звеното за контрол имат следните права и задължения:

1. Да познават добре и да прилагат на практика европейските и националните нормативни актове по отношение на Националния иновационен фонд, инициативата Еврика/програма Евростарс, както и приложимите нормативни актове в областта на финансовия одит, данъчното законодателство, счетоводството, финансово управление и контрол и съпътстващите ги правила, стандарти и практики;
2. Да идентифицират, анализират, документират и оценяват, необходимата информация за изразяване на мнение по отношение на всички проектни предложения, както и на проекти по НИФ, инициативата Еврика/програма Евростарс по време на тяхното изпълнение;
3. Да оценяват съответствието на проверяваните дейности/процеси с нормативните актове, вътрешните актове и договорите; надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация; създадената организация по опазване на ресурсите и информацията;
4. Да извършват оценка на ефективността, ефикасността и икономичността на операциите и изпълнението на договорите и поетите ангажменти по проектите НИФ, инициативата Еврика/програма Евростарс;
5. Да дават конкретни препоръки в докладите за подобряване на адекватността и ефективността на системите за финансово управление и контрол;
6. Да уведомяват незабавно изпълнителния директор на агенцията при

идентифициране на индикатори за измама и да дават предложение за предприемане на мерки и уведомяване на компетентните органи;

7. Да проследяват изпълнението на дадените препоръки.

(2) При извършване на контролни дейности, одиторите от Звеното за контрол:

1. Имат право на достъп до цялата информация, както и до всички документи, включително и електронни, които се съхраняват по проекта/процедурата, обект на проверката, и са необходими за осъществяване на контролната дейност;
2. Имат право да изискват от ръководителя на ЗОУФ сведения, справки, становища, документи и друга информация във връзка с осъществяване на контролната дейност;
3. Длъжни са да не разгласяват и да не предоставят информация, станала им известна при или по повод осъществяване на контролната дейност, освен случаите, когато такава информация е поискана по надлежния ред от органите на прокуратурата, АДФИ, съда, Сметната палата, вътрешните одитори на Министерство на икономиката, инспектората на Министерство на икономиката или която и да е друга одитираща институция, включително от ЕС.

(3) При подписване на договорите, одиторите от Звеното за контрол подписват декларация за конфиденциалност, неразпространяване на информация и свързаност по смисъла на Търговския закон по определен образец.

(4) В случай че член на Звеното за контрол е свързано лице по смисъла на Търговския закон с търговец, участващ в конкурса като кандидат (и/или партньор/предвиден подизпълнител по проектното предложение) или с лице от неговите управителни/контролни органи, след подаването от него на декларация в този смисъл, членът на Звеното за контрол се отстранява от проверката на съответното проектно предложение или проект изпълнение.

VII. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящите вътрешни правила се приемат на основание чл. 8, ал. 4 от ПУСНИФ-2019 и се утвърждават от УС на НИФ.

§2. Звеното за контрол изготвя методика, в която като образци на приложения следва да бъдат включени: чек-лист; доклад и други документи, които ще се изготвят в хода на проверките.

§3 Настоящите правила са изменени и допълнени със заповед на изпълнителния директор на ИАНМСП № ....., като измененията и допълненията са утвърдени от УС на НИФ и се прилагат за конкурсни сесии по НИФ и Евростарс, открити след датата на влизане в сила на заповедта.